

Ласка... Слова, непапулярнае ў сучасным свеце, як і „збаўленне” ці „адкупленне”... Аднак немагчыма пазбегнуць гэтага слова, бо яно сцісла звязана з мовай Бібліі і верай. “Ласка Божая неабходная для збаўлення”, – навучае Касцёл. Паняцце ласкі

Мы жывём у грамадстве, якое падкрэслівае сацыяльную справядлівасць, абвешчае роўнасць усіх людзей у доступе да матэрыяльных даброт, роўнасць у доступе да ўлады і грамадскіх функцый. Таму можам адчуваць непрыязнасць да такога паняцця, як “ласка”. Мы хутчэй лічым, што неабходна сумленна выконваць свае абавязкі перад іншымі людзьмі і патрабаваць таго, што нам належыць. † Гэта г. зв. размеркавальная справядлівасць, і такое стаўленне сёння паўсюдна прызнаецца правільным. Аднак таксама можна заўважыць, што “халоднакроўнае” захаванне размеркавальнай справядлівасці без любові прыводзіць да страты сардэчнасці і ўдзячнасці ў адносінах паміж людзьмі.

Значна горш, калі мы несвядома пераносім стаўленне размеркавальнай справядлівасці на свае адносіны з Панам Богам. Хрысціянская вера сцвярджае, што Бог з’яўляецца Айцом, які адорвае, а з нашага боку патрэбны ўдзячнасць і ўсведамленне таго, што без Яго не зможам зрабіць нічога добрага. Мы існуём толькі дзякуючы ласцы Пана і, акрамя таго, з’яўляемся даўжнікамі Яго міласэрнасці.

Дастаткова прыгадаць прыпавесць Езуса пра неміласэрнага даўжніка, якая ацэньвае доўг перад Богам як немагчымы для аплаты (100 000 талантаў = 320 тон золата!). Нам абавязкова патрэбна Божае прабачэнне – абавязковым з’яўляецца і паняцце ласкі, г. зн.

прызнанне таго, што Бог адорвае чалавека бясплатна, толькі з любові, і з нашага боку патрэбна моцная воля трывання ў сяброўстве з Ім, пазбягаючы смяротнага граху любой цаной.

Асвятчальная ласка

Божая ласка дзеліцца на асвятчальную і дзейсную. Асвятчальная ласка – гэта звышнатуральны і пастаянны Божы дар, які надае душы высокую ступень духоўнага хараства. А дзейсную ласку Бог дае чалавеку для здзяйснення добрых учынкаў, неабходных для збаўлення.

Асвятчальную ласку мы атрымліваем падчас хросту. Прыходзім на гэты свет у першародным граху, таму маем патрэбу ў сакраманце, які знішчыць першародны грэх і прывядзе душу ў стан асвятчальнай ласкі. На хросце Святы Дух уваходзіць у душу, надаючы ёй знак прыгажосці. Гэты пастаянны стан прыгажосці душы, як вынік прабывання ў ёй Святога Духа, называем асвятчальнай ласкай.

Паміж душой у асвятчальнай ласцы і душой у цяжкім граху існуе прынцыповая розніца: душа ў смяротным граху духоўна мёртвая, а душа ў асвятчальнай ласцы прызначана для вечнага жыцця.

Св. Кацярына Сіенская, убачыўшы душу ў стане асвятчальнай ласкі, усклікнула: “Пане, калі б вера не запэўніла мяне, што ёсць адзін Бог, я б падумала, што гэтая душа з’яўляецца боствам. Я разумею, што за такую прыгожую душу Ты мог памерці!”. Знаходзячыся ў стане асвятчальнай ласкі, мы падобныя да чалавека, які апрануўся ў новае, прыгожае адзенне. Таму Езус параўнаў такі стан са шлюбным адзеннем у прыпавесці пра вясельную гасціну (параўн. Мц 22) і пра блуднага сына (параўн. Лк 15). Стан асвятчальнай ласкі – гэта найвялікшы скарб, які маем. Скарб, які пераўзыходзіць скарбы ўсяго бачнага свету. Вядома, што без яго мы не можам трапіць у Неба. Душа ў стане ласкі застаецца ў сяброўстве з Богам. Св. Магдалена дэ Пацы пісала: “Калі б чалавек у стане асвятчальнай ласкі ведаў, наколькі Бог яго любіць, яму давалося б памерці ад збытку радасці”.

Наступствы дзеяння асвятчальнай ласкі ў душы чалавека

Стан асвятчальнай ласкі ўводзіць нас у стан дзяцінства Бога. Ведаем, што падчас хросту становімся Божымі дзецьмі, а праз гэта – спадчыннікамі Неба! Святы Дух праз асвятчальную ласку злучае нас з Богам і робіць Яго святыняй.

Езус гаворыць: “Калі хто любіць Мяне, той захоўвае слова Маё, і палюбіць таго Айцец Мой, і прыйдзем да яго, і зробім жыллё ў яго” (Ян 14, 23).

Чалавек, які жыве ў стане ласкі, з’яўляецца жыллём Найсвяцейшай Тройцы! Праз цяжкі грэх мы губляем гэтае наследдзе, але можам вярнуць яго праз сакраментальную споведзь.

Праз асвятчальную ласку Святы Дух сваёю ласкай надае высакароднасці чалавечаму розуму і волі. Ён улівае ў нас цноты веры, надзеі і любові. Удзяляе сямікратныя дары, робячы схільнымі да добра. Садзейнічае развіццю цнотаў. Гэта, у сваю чаргу, спараджае ўнутранае задавальненне, спакой і духоўную радасць нават нягледзячы на цяжкасці.

Святы Дух з’яўляецца Суцяшыцелем. Ён заклікае нас да добрых учынкаў і робіць іх годнымі вечнага жыцця.

Св. Максім Спаведнік пісаў: “Як кветка раскрываецца пры дотыку сонечнага святла,

так пры дотыку Божай сілы і святла ласкі Святога Духа адкрываецца сэрца закаранелага грэшніка, выдаючы прыемны водар цноты і набожнасці". Як вецер рухае вятрак, так і Святы Дух – сэрца верніка.

Той, хто знаходзіцца ў стане асвятчальнай ласкі, можа атрымаць поўныя і частковыя адпусты для сябе ці памерлых. Добрыя ўчынкі, выкананыя ў стане ласкі, складаюць частковы адпуст і нясуць з сабой адпушчэнне часовай кары за грахі. Хрыстос сказаў: "Бо якая будзе карысць чалавеку, калі ён здабудзе ўвесь свет, а душы сваёй пашкодзіць?" (Мц 16, 26).

Ці можна страціць ласку або атрымаць яе назад?

Самая вялікая драма для чалавека – страта стану асвятчальнай ласкі. З-за штодзённых (лёгкіх) грахоў нельга згубіць яе. Аднак смяротны (цяжкі) грэх выганяе Хрыста з душы, пра што чытаем у Дзённіку св. Фаўстыны. Св. Ян Віянэй казаў: "Як цела без духа з'яўляецца трупам, так і душа чалавека, пазбаўленая Божай ласкі, мёртвая і напаўняе агідай Бога і анёлаў. У гэтым стане яна не можа зрабіць нічога, што заслугоўвала б вечнага жыцця. [...] Дзівосная прыгажосць знікае; душа, падобная раней да анёлаў, цяпер становіцца непрыгожай, як д'ябал ці туша, што ляжыць восем дзён на спякоце. Пасля граху чалавек губляе ўсе заслугі, сабраныя для вечнага жыцця. Смяротны грэх аддае нашу душу ў няволю д'яблу, робіць непрыяцелямі Бога і зачыняе браму ў нябесную айчыну. Чалавек у смяротным граху становіцца жылём злога духа... Яму застаецца толькі пекла" ("Казанне пра смяротны грэх"). Св. Тэрэза бачыла душу ў стане цяжкага граху. І выгляд так яе напалохаў, што яна лепш бы знесла пякельныя пакуты, чым здзейсніла хоць адзін грэх.

Цяжкі грэх – гэта самае вялікае няшчасце, якое можа здарыцца з намі ў жыцці. Знаходжанне ў стане граху зацямяе розум і аслабляе волю. Таму мы бачым, як многія з тых, хто працягвае грашыць на працягу шматлікіх гадоў, без Святога Духа губляюць разуменне праўды і пачуццё граху.

Кожны, хто свядома і добраахвотна парушае Божую ці касцёльную заповедзь у важнай справе, здзяйсняе цяжкі грэх. Тады неабходна сакраментальная споведзь, у якой зноў можна атрымаць ад Бога стан ласкі. Для сапраўднасці св. споведзі дастаткова недасканалы акт жалю, бо ў сакраманце пакаяння Бог па сваёй ласцы дапаўняе са скарбніцы заслуг Хрыста Пана тое, чаго нам не хапае. Калі хворы чалавек ужо не можа прыступіць да споведзі, а раней адчуваў жаль за грахі, сакрамант намашчэння хворых дае яму ласку прабаўлення грахоў.

Акрамя сакраментальнай споведзі, само абуджэнне акту дасканалы жалю (г. зн. жалю, які вынікае з Божай любові) ужо ўносіць у душу асвятчальную ласку. Аднак, каб быць дасканалым, гэты акт павінен уключаць і жаданне прыступіць да споведзі як мага хутчэй. Адмаўленне сакраментальнай споведзі чалавекам, які трымае ў цяжкім граху, робіць немагчымым абуджэнне дасканалы жалю. Адмаўленне споведзі – гэта праяўленне вялікай ганарыстасці. Давайце клапаціцца пра наша вечнае збаўленне. Асабліва падчас пандэміі неабходна трымаць у стане асвятчальнай ласкі – без цяжкага граху на сумленні. Складаныя моманты выпрабаванняў веры, якімі, несумненна, з'яўляюцца цяперашняя сітуацыя і сацыяльныя змены, павінны набліжаць нас да Бога, а не аддаляць.

Давайце жыць так, каб мець магчымасць кожны раз, калі будзем удзельнічаць у св. Імшы, прыступаць да св. Камуніі. Калі б мелі няшчасце здзейсніць цяжкі грэх – пойдзем

Жыйма ў стане асвятчальнай ласкі!

Аўтар: кс. Тадэвуш Крыштопiк
22.11.2020 00:00

да споведзi, не адкладаючы. Будзем берагчы гэты найвялiкшы скарб – стан асвятчальнай ласкі, што носiм у глiняным посудзе, якiм з’яўляецца наша цела!